

Vlaams
Parlement

ingediend op **344** (2014-2015) – Nr. 5
18 juni 2015 (2014-2015)

Verslag van de hoorzitting

namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuur,
Ruimtelijke Ordening, Energie en Dierenwelzijn
uitgebracht door Lode Ceysens

over het ontwerp van decreet

houdende de wijziging van diverse bepalingen
van het Jachtdecreet van 24 juli 1991

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts.

Vaste leden:

de heren Piet De Bruyn, Andries Gryffroy, Bart Nevens, Axel Ronse, Ludo Van Campenhout, Wilfried Vandaele;
de heren Robrecht Bothuyne, Lode Ceyskens, de dames Tinne Rombouts, Valerie Taeldeman;
de dames Gwenny De Vroe, Lydia Peeters;
de heer Rob Beenders, mevrouw Ingrid Lieten;
de heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde.

Plaatsvervangers:

de heer Jelle Engelbosch, mevrouw Sofie Joosen, de heren Jos Lantmeeters, Jan Peumans, de dames Grete Remen, Sabine Vermeulen;
mevrouw Sonja Claes, de heren Jos De Meyer, Bart Dochy, mevrouw Katrien Partyka;
de heren Mathias De Clercq, Willem-Frederik Schiltz;
mevrouw Els Robeyns, de heer Bruno Tobback;
de heer Johan Danen.

Toegevoegde leden:

de heer Stefaan Sintobin.

Documenten in het dossier:

344 (2014-2015) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
– Nr. 2 t.e.m. 4: Amendementen

INHOUD

I.	Arrondissementscommissaris	5
1.	Uiteenzetting door Anne Martens, arrondissementscommissaris West-Vlaanderen	5
1.1.	Taken in het kader van de jacht.....	5
1.2.	Bespreking ontwerp van decreet.....	5
2.	Vragenronde	6
II.	Vogelbescherming Vlaanderen en Natuurpunt.....	8
1.	Uiteenzetting door Jan Rodts, algemeen directeur Vogelbescherming Vlaanderen	8
1.1.	Schrapping van de verplichte vijfjaarlijkse vastlegging van de jachtopeningstijden	8
1.2.	De bijzondere jacht.....	8
1.3.	Schriftelijke toestemming om te jagen.....	9
1.4.	Jachtwildlijst	9
1.5.	Leefgebied van wilde dieren krimpt in.....	10
2.	Uiteenzetting door Wim Van Gils, diensthoofd Beleid Natuurpunt	10
2.1.	Eerdere tussenkomsten van Natuurpunt	10
2.2.	Schrapping vijfjaarlijkse vastlegging van de jachtopeningstijden en de rol van het INBO	10
2.3.	Bewijsvoering van het jachtrecht	10
2.4.	Toegankelijkheid jachtplannen	10
2.5.	Eendesooten versus waterwild.....	11
3.	Vragen	11
III.	Hubertus Vereniging Vlaanderen.....	12
1.	Uiteenzetting door Hans-Kristof Carême, vertegenwoordiger Hubertus Vereniging Vlaanderen	12
2.	Vragen	13
IV.	Landelijk Vlaanderen	17
1.	Uiteenzetting door Philippe Casier, voorzitter Landelijk Vlaanderen ..	17
1.1.	Jachtrecht	17
1.2.	Jachtcontract.....	17
1.3.	Wat vragen landeigenaars?.....	18
1.4.	Het Jachtdecreet	18
1.5.	Jachtplan	18
1.6.	Nieuwe bepalingen	18
1.7.	Administratieve last.....	19
1.8.	Probleem	19
1.9.	Regeling voor het jachtrecht	19
1.10.	Geschillen tussen jagers.....	20
1.11.	Besluit	20
2.	Vragen	20

V. Boerenbond en Algemeen Boerensyndicaat	21
1. Uiteenzetting door Rudy Gotzen, juridisch adviseur Boerenbond	21
2. Uiteenzetting door Hendrik Vandamme, voorzitter Algemeen Boeren- syndicaat.....	21
3. Vragen	22
Gebruikte afkortingen	24

Bijlagen: zie [dossierpagina](#) op www.vlaamsparlement.be

De Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening, Energie en Dierenwelzijn besprak op 26 mei en 16 juni 2015 het ontwerp van decreet houdende de wijziging van diverse bepalingen van het Jachtdecreet van 24 juli 1991 (*Parl.St. VI.Parl. 2014-15, nr. 344/1*).

Op 9 juni 2015 werd over het ontwerp van decreet een hoorzitting georganiseerd met:

- Anne Martens, arrondissementscommissaris West-Vlaanderen;
- Jan Rodts, algemeen directeur, Nicolas Brackx, juridisch- en beleidsmedewerker Vogelbescherming Vlaanderen, Wim Van Gils, diensthoofd Beleid en Anke Geeraerts, beleidsmedewerker Natuurpunt;
- Hans-Kristof Carême, vertegenwoordiger Hubertus Vereniging Vlaanderen;
- Philippe Casier, voorzitter Landelijk Vlaanderen;
- Rudy Gotzen, juridisch adviseur Boerenbond en Hendrik Vandamme, voorzitter Algemeen Boerensyndicaat.

De presentatie en de brief van Vogelbescherming Vlaanderen zijn terug te vinden op de [dossierpagina](#) van dit stuk op www.vlaamsparlement.be.

I. Arrondissementscommissaris

1. Uiteenzetting door Anne Martens, arrondissementscommissaris West-Vlaanderen

1.1. Taken in het kader van de jacht

Anne Martens, arrondissementscommissaris West-Vlaanderen, licht haar taken op het vlak van de jacht toe, nadat zij erop heeft gewezen dat zij vooraf overlegde met haar collega's. Hun bevoegdheden, die zijn vastgelegd in het Jachtdecreet van 24 juli 1991 en het Jachtadministratiebesluit van 25 april 2015, zijn de uitreiking van jachtverloven en -vergunningen, evenals het nazicht van de jachtplannen.

Dat laatste was voor het Jachtadministratiebesluit beperkt tot inontvangstneming, maar sinds het genoemde besluit zijn de commissarissen ook verantwoordelijk voor hun goedkeuring en voor de uitklaring en de aanpassing van overlappingen. Dat heeft een enorme verhoging van de werkdruk met zich meegebracht, want de voorbereiding gebeurt nu niet langer door de Provinciale Buitendiensten van het ANB; bovendien zijn heel wat wildbeheerseenheden en onafhankelijke jachtrechthouders hun plannen ook effectief gaan aanpassen. Bij overlappingen moeten schriftelijke bewijzen worden aangevoerd, op grond waarvan het oudste jachtrecht in een bepaald gebied kan bepaald worden.

Het Jachtadministratiebesluit maakt digitale verzending mogelijk, maar dat gebeurt bijna niet. Van de 41 plannen van jagers en 24 van wildbeheerseenheden in West-Vlaanderen werd er één digitaal ingediend. Gevolg is dat al die topografische kaarten met elkaar moeten vergeleken worden, op zoek naar overlappende percelen. De spreker gewaagt van tijdrovend monnikenwerk. Samen met de Minaraad pleit zij voor digitale bezorging, maar zij begrijpt dat dit pas bij de uitvoering van het voorliggende ontwerp zal geregeld worden.

1.2. Bespreking ontwerp van decreet

Schriftelijke bewijsvoering

Het ontwerp wil een rechtsgrond verlenen aan het Jachtadministratiebesluit. Zij herhaalt dat de huidige werkwijze enorm arbeidsintensief is. In de schriftelijke bewijsvoering worden zeer uiteenlopende bewijzen aangedragen, die meestal geen tegensprekelijk karakter hebben, vaak enkel straten vermelden en geen perceel-

nummers of enkel later toegevoegde perceelnummers aangeven. De spreker pleit daarom voor een algemeen model van schriftelijk bewijs, zoals reeds te vinden op de website van het ANB. Vandaag is de aanpak pragmatisch en krijgen geregistreerde overeenkomsten voorrang. Als beide geregistreerd zijn of beide niet, krijgt de oudste voorrang. Als beide jagers ongedateerde bewijzen leveren, worden ze verwezen naar de burgerlijke rechtbank. De spreker concludeert dat een ministerieel besluit nodig is dat verplichtingen oplegt bij de bewijsvoering.

Informatieplicht parketten

Verder verleent het ontwerp ook een wettelijke basis aan de informatieplicht van de parketten, waarmee goede afspraken nodig zijn. De procureur verklaarde alvast tegenover haar dat maandelijks een lijst overmaken van veroordelingen wegens geweldpleging een nogal onmogelijke taak is, gezien hun grote aantal. Zij maakte hem evenwel het belang duidelijk van tijdige informatie over jachtmisdrijven en geweldmisdrijven met een link naar de openbare veiligheid. Artikel 15 van het Jachtadministratiebesluit maakt nu al intrekking van het jachtverlof of de jachtvergunning mogelijk, maar artikel 14 dat voorziet in de aflevering ervan zou moeten uitgebreid worden met een alinea over jachtmisdrijven.

Intrekken van het jachtverlof

Tot slot stelt ze vast dat het ontwerp ook een rechtsgrond doet verdwijnen, met name voor de intrekking op basis van verboden middelen, die thans vastgelegd is in artikel 19 van het Jachtdecreet. Dat wordt geschraapt omdat het niet op een logische plaats staat. De spreker roept de vraag op of in de plaats niet iets soortgelijks moet opgenomen worden in artikel 14 van het Jachtadministratiebesluit. Zelf heeft ze al een keer het verlof van een jager onmiddellijk ingetrokken nadat de Natuurinspectie meer dan tweehonderd verboden middelen bij hem had gevonden.

2. Vragenronde

Lydia Peeters vraagt of de taakbelasting van de arrondissementscommissaris, die nu al zwaar is, niet nog veel meer gaat stijgen als voor alle, vaak kleine en versnipperde percelen van het jachtgebied van een wildbeheerseenheid schriftelijke bewijzen in een modelvorm moeten aangebracht worden. Vaak zijn de eigenaars landbouwers, die liever in vertrouwen werken dan met papieren. Schriftelijke contracten verplichten komt de administratieve vereenvoudiging niet ten goede, zeker niet als er geen betwisting is. Het pleidooi voor de digitale plannen begrijpt ze wel.

Een andere vraag is hoe men het wildbeheer gaat regelen op percelen die bij gebrek aan schriftelijke documenten uit een jachtgebied vallen. Wie is dan verantwoordelijk voor de landbouwschade? Zij ziet dit niet meteen als een verbetering.

Piet De Bruyn leerde vorige week op een studiedag in Gent dat de arrondissementen een vrij verdeeld beeld vertonen op het vlak van digitalisering. In Oost-Vlaanderen blijkt de samenwerking met de Hubertus Vereniging Vlaanderen (HVV) ervoor te zorgen dat het controlerecht maximaal kan uitgeoefend worden dankzij digitale jacht- en kadasterplannen. Ook Vlaams-Brabant en Limburg zijn die weg ingeslagen en hebben al een zekere graad van digitalisering bereikt. Heeft de spreker zicht op de situatie in Antwerpen? Hoe is zij in West-Vlaanderen? Hij treedt bij dat de bijkomende bevoegdheden betrouwbare instrumenten vergen, die de werklast niet de hoogte injagen.

Het ontwerp verleent een decretale basis aan de schriftelijke bewijsvoering bij uitbreiding of overlapping, die in Oost-Vlaanderen in 2011 opliep tot 5% of 8500 ha. Het lid ziet dit als een voorzichtige stap in de richting van goed gedocumenteerde

afspraken, wat in de 21ste eeuw toch betekent dat ze in belangrijke mate op schrift zijn gesteld. Hij heeft echter niet begrepen dat de decreetgever dit wil uitbreiden naar bestaande jachtplannen voor zover geen sprake is van overlapping of uitbreiding.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde vindt de oproep tot digitalisering logisch anno 2015, niet omdat dit technologisch mogelijk is maar omwille van de transparantie. Wat de gevallen van geweldpleging en versterking van de openbare orde betreft, vraagt hij om hoeveel gevallen dit op jaarbasis gaat.

Ook *Lode Ceysens* wil weten om welke jachtmisdrijven het vooral gaat en hoeveel dat er zijn. Verder wil hij weten wat een voorafgaandelijk, schriftelijk pachtrecht oplevert zolang er geen betwisting is.

Anne Martens bevestigt dat alleen maar een schriftelijk bewijs wordt gevraagd in een beperkt aantal gevallen, namelijk bij uitbreiding of overlapping. In de andere gevallen volstaat volgens het Jachtadministratiebesluit de verklaring dat het jachtplan ongewijzigd is. Het was nooit de bedoeling voor het volledige jachtplan, ook niet dat van een wildbeheerseheid, voor elk perceel een schriftelijk bewijs op te vragen, verzekert ze.

Wat in Oost-Vlaanderen gebeurde met HVV was een proefproject, maar uiteindelijk werd er niet voor gekozen het uit te breiden naar de andere provincies. Er is nu wel een overeenkomst tussen het ANB en HVV om de digitale plannen, die bestaan voor elke wildbeheerseheid, tegen volgend seizoen te bezorgen. De spreker erkent dat West-Vlaanderen, in tegenstelling tot de provincies Limburg en Vlaams-Brabant, nog geen voorgeschiedenis heeft op dit vlak, evenmin als Antwerpen, al wordt thans wel een geoloket druk voorbereid en staat men klaar voor de digitale verwerking.

Wat de misdrijven betreft, sloot ze een overeenkomst met het parket om ingelicht te worden indien de procureur een mogelijke impact op de jacht ziet. Tot nu toe kreeg ze geen enkele melding. Ze onderstreept dat het hier alleen gaat over veroordelingen die nog niet op het strafblad staan. Daarnaast wordt immers van elke jager elk jaar het strafregister opgevraagd. Het enige doel is dus anticiperen in geval van zware misdrijven.

Op de vraag van *Bart Dochy* naar percelen in onverdeeldheid met meerdere eigenaars en of die dan allemaal het bewijs moeten ondertekenen, antwoordt *Anne Martens* dat ze dat in de praktijk nog niet meemaakte, mede doordat het schriftelijk bewijs tot op heden enkel bij betwistingen vereist is.

Piet De Bruyn vult aan dat het schriftelijke karakter van het bewijs principieel niets aan de situatie verandert, want ook een mondeling akkoord moet de goedkeuring van meerdere personen verwerven.

Klopt het dat de arrondissementcommissarissen niet alleen de nieuwe plannen digitaal gaan ontvangen maar ook de vorige, zodat vergelijking mogelijk is?

Lydia Peeters dankt de arrondissementscommissaris voor haar verklaring dat ze geen voorstander is van een volledig schriftelijke bewijsvoering. Het lid is blij dat het ontwerp dit beperkt tot bepaalde omstandigheden, waaronder de wijziging van het jachtplan. Maar het geval waarin een landbouwer mondeling het akkoord over het jachtrecht heeft verleend aan iemand, die het later aan een erfgenaam doorgeeft, lijkt strikt genomen onder een wijziging van het jachtplan te vallen, wat dus een schriftelijk bewijs nodig maakt. Zoals gezegd, houden landbouwers niet van dergelijke contracten. Hoe rekbaar wordt het begrip 'in bepaalde omstandig-

heden'? Blijven die beperkt tot wat nu in het Jachtadministratiebesluit staat? Welke garanties zijn er dat dit zo blijft?

Hermes Sanctorum-Vandevoorde blijft het heel eigenaardig vinden dat er geen schriftelijk bewijs nodig is van de eigenaar van een perceel om daar jacht toe te staan. Hij heeft begrip voor de administratieve taakbelasting, maar het principe moet toch zijn dat men iets pas toestaat als er een duidelijk bewijs van akkoord bestaat.

Lode Ceyskens denkt dat er in de landbouw nogal wat pachten zijn waarvan niets op papier staat. Hoeveel aanpassingen en uitbreidingen zijn er per jaar?

Anne Martens heeft de vorige plannen niet digitaal nodig. Zij heeft alle huidige nodig om ze op elkaar af te stemmen.

Verder spraken de arrondissementscommissarissen af dat de erfenis van een jachtrecht niet als de wijziging van een jachtplan wordt gezien, en dat dus geen schriftelijk bewijs wordt gevraagd. Voorwaarde is wel dat alle erfgenamen het eens zijn om in de wildbeheerseenheid te blijven.

Zij las in de memorie van toelichting dat het evident zou zijn dat de eigenaar, die houder is van het jachtrecht, weet aan wie het is verleend. Haar ervaring leert echter dat dit niet altijd zo is. Zij kreeg al een tiental vragen van eigenaars over wie op hun eigendom aan het jagen was zonder dat zij daarmee akkoord waren gegaan. Heel wat jagers tekenen kleine percelen van minder dan 1 ha in hun plan en jagen daar zonder toestemming. Zij moet dat dan gaan opzoeken en aan de jager een bewijs vragen.

Hoeveel aanpassingen er waren in West-Vlaanderen laat ze door haar administratie opzoeken.

II. Vogelbescherming Vlaanderen en Natuurpunt

1. Uiteenzetting door Jan Rodts, algemeen directeur Vogelbescherming Vlaanderen

1.1. Schraping van de verplichte vijfjaarlijkse vastlegging van de jachtopenings-tijden

Jan Rodts, Vogelbescherming Vlaanderen, vindt het geen goed idee dat met artikel 2, 1°, van het ontwerp de woorden "minstens vijfjaarlijks" in artikel 4 van het Jachtdecreet worden geschrapt. De vijfjaarlijkse, wettelijk verankerde evaluatieplicht is volgens Vogelbescherming Vlaanderen een gezond voornemen van de Vlaamse Regering. Stellen dat men een initiatief zal nemen indien nodig, lijkt hem jammer genoeg weinig waarschijnlijk. Het zal ook voorkomen dat ad-hocinitiatieven van stakeholders zo in dovemansoren vallen of vergeten worden. Aangezien een adequaat soortenbeleid voldoende adaptief is, lijkt het logisch dat er op die manier vlot ingespeeld wordt op de noden van de verschillende jachtwildsoorten. De patrijs bijvoorbeeld – als kwetsbaar aangeduid op de Vlaamse rode lijst van broedvogels – is een goed voorbeeld.

1.2. De bijzondere jacht

Daarop gaat hij in op artikel 2, 2°, van het ontwerp over de bijzondere jacht. Mede naar aanleiding van arrest nr. 230.938 van de Raad van State van 23 april 2015, dat artikel 7 van het Jachtopeningsbesluit vernietigt en de bijzondere jacht onmogelijk maakt op het terrein, heeft de Vlaamse Regering met dit ontwerp voor een rechtsgrond in het Jachtdecreet gezorgd. Volgens Vogelbescherming Vlaanderen

leveren evenwel de bestaande alternatieven zoals de recreatieve jacht, de Code van Goede Praktijk en de bestrijding van wildsoorten meer dan voldoende opties om schade door wild in de hand te houden.

Bovendien is decretale verankering voor bijzondere jacht zoals voorgesteld in dit ontwerp, onvoldoende. Vogelbescherming Vlaanderen wijst er nogmaals op dat de belangrijkheid van de te voorkomen schade over het algemeen niet is aangetoond, dat er mogelijk andere bevredigende oplossingen bestaan (zoals de Code van Goede Praktijk) mits verstandige inzet, dat niet is aangetoond dat de jacht tijdens het broedseizoen en de trek naar de voortplantingsgebieden geen nadelige effecten heeft op de populaties, en dat bijgevolg niet is voldaan aan de strikte afwijkingsregeling van artikel 9 van de Europese Vogelrichtlijn.

1.3. Schriftelijke toestemming om te jagen

Wat artikel 4 van het ontwerp betreft, kan Vogelbescherming Vlaanderen totaal niet begrijpen waarom bepaalde belangengroepen in het kader van het algemeen verbod op het jagen op andermans grond af willen van de schriftelijke toestemming van de eigenaar. Het is in de praktijk zo dat heel wat privé-eigendommen, zelfs tuintjes en opritten, worden ingekleurd als jachtterrein zonder dat er ook werkelijk op wordt gejaagd. Ze zijn in sommige gebieden immers nodig om aan de vereiste minimumoppervlakte van 40 hectare te komen om te mogen jagen met een vuurwapen.

De spreker toont een case study. In een jachtplan wordt 89,06 ha ingediend als oppervlakte, waardoor de jachtrechthouder zonder probleem kan jagen. Heel wat percelen zijn echter frauduleus ingekleurd zonder (schriftelijke) toestemming van de eigenaar, in dit geval de UGent, evenals huizen en tuinen van privé-eigenaars, en weilanden met schapen of paarden. Ze zijn vervolgens weer uit het plan gelicht, hoewel veel mensen nog steeds niet op de hoogte waren. De inkleuring was er dus niet alleen gekomen zonder hun toestemming maar zelfs zonder hun medeweten. Andere percelen waren ongeldig omdat ze te smal waren om er een cirkel met een straal van 25 m op te trekken. Uiteindelijk bleef in werkelijkheid slechts 14,80 ha over.

Vogelbescherming plant weldra een grote campagne om mensen te informeren en hen te laten natrekken of hun eigendom al dan niet is ingekleurd als jachtterrein. De geschetste praktijk is immers schering en inslag. De Sint-Onolfspolder in Dendermonde vormt een ander voorbeeld, waarin heel wat percelen van AWW onterecht als jachtterrein waren ingekleurd.

Vogelbescherming wil dan ook een schriftelijke overeenkomst met de eigenaar, niet alleen voor wijzigingen maar ook voor de bestaande jachtplannen. Ook de vereniging moet voor haar gesubsidieerde activiteiten alles verantwoorden, tot en met adres en handtekening van elke deelnemer aan een wandeling. Hij attendeert erop dat het hier gaat om het gebruik van vuurwapens.

1.4. Jachtwildlijst

Verder is Vogelbescherming Vlaanderen van mening dat de Vlaamse Regering er goed aan zou doen om van deze gelegenheid gebruik te maken om een aantal soorten die al vele decennia niet bejaagbaar zijn uit de jachtwildlijst te halen. Sommige zijn zelfs vrijwel of zelfs helemaal uitgestorven in Vlaanderen, zoals het korhoen. Ook andere water- en moerasvogels zoals krakeend, slobbeend, tafeleend, pijlstaart, watersnip, bokje, wintertaling, goudplevier en dergelijke moeten overgeheveld worden van categorie 4 in het Soortenbesluit van 15 mei 2009 naar categorie 2. Ook een aantal soorten in de categorie 'overig wild' horen daar niet

langer thuis: bunzing, hermelijn, wezel, boommarter en steenmarter, die beter thuishoren in categorie 1.

1.5. Leefgebied van wilde dieren krimpt in

Tot slot herinnert de vereniging eraan dat de conflicten met dieren, zeker in landbouwgebieden, de schuld van de mens zelf zijn, die steeds meer hun natuurlijke habitat inneemt. Een vos die kippen pakt in een onveilig afgesloten hok, hoeft niet te verwonderen. Vlaanderen is met zijn oppervlakte van 1.368.200 ha voor meer dan 26% volgebouwd, en 45% van die oppervlakte bestaat uit landbouw- of cultuurgrond (625.000 ha).

2. Uiteenzetting door Wim Van Gils, diensthoofd Beleid Natuurpunt

2.1. Eerdere tussenkomsten van Natuurpunt

Wim Van Gils, diensthoofd Beleid Natuurpunt, merkt op dat de uitvoeringsbesluiten voorafgingen aan de decreetwijzigingen. Blijkbaar laat het parlement de uitvoerende macht af en toe veel ruimte, concludeert hij. Zijn verdere betoog bouwt voort op drie adviezen van de Minaraad waaraan Natuurpunt meeschreef, over de jachtbesluiten, de wijziging van het Jachtdecreet en de aan het verzameldecreet Omgeving, Natuur, Landbouw en Energie toegevoegde wijzigingen betreffende het Jachtdecreet.

2.2. Schrapping vijfjaarlijkse vastlegging van de jachtopeningstijden en de rol van het INBO

De Minaraad vindt het niet onverstandig dat de vijfjaarlijkse herziening van het Jachtopeningsbesluit, die ondertussen de vorm heeft aangenomen van een ritueel gevecht dat weinig oplevert, wordt afgeschaft, op voorwaarde dat in de plaats daarvan INBO voortaan beheerdoelen opmaakt en een cyclische onderzoeksopdracht uitvoert met het oog op objectieve en wetenschappelijke gegevens. Veel discussies gaan immers meer over emoties dan feiten. Die over het everzwijn en de patrijs vormen daarvan voorbeelden. De nota van de Vlaams Regering vermeldt dat de beheerdoelen inderdaad geïmplementeerd worden in de kerntaken van INBO, maar voor zover bekend is dat nog niet gebeurd. De regering geeft in haar reactie op het advies van de Minaraad aan het INBO om advies te vragen over de wijziging. De spreker suggereert om dat in het ontwerp vast te leggen, wat thans niet het geval is.

2.3. Bewijsvoering van het jachtrecht

Wat de bewijsvoering betreft, steunen Natuurpunt en BBL wat voorligt, omdat het een stap vooruit is naar rechtszekerheid, transparantie en conflictpreventie. Is het zo onredelijk om iemand die een gebruiksrecht inroept op de eigendom van iemand anders, voorafgaand om een bewijs te vragen? Natuurpunt vindt van niet.

2.4. Toegankelijkheid jachtplannen

Daarnaast bepleitte de Minaraad de overgang van een passieve naar een actieve openbaarheid van bestuur, in dit geval de digitale beschikbaarheid van jachtplannen, zodat elke eigenaar gemakkelijk zijn situatie kan nakijken voor hij desgevallend contact opneemt met de arrondissementscommissaris. Op dit punt citeert de spreker de heer Didier Detollenaere, arrondissementscommissaris Oost-Vlaanderen, die tijdens een hoorzitting over de digitalisering van de jachtplannen (*Parl.St.* VI.Parl. 2011-12, nr. 1543/1) de digitale toegankelijkheid als een stap vooruit verdedigde. Hij stelde: "De burgervriendelijkheid en zeker de transparantie kan ook worden bevorderd door te werken met een website. Dan zou iedere eige-

naar kunnen zien of zijn grond bejaagbaar is. Soms staat de grond immers ingekleurd als bejaagbaar hoewel de eigenaar nooit een jachtrecht heeft toegekend. Voor dergelijke vragen zou men zich dan niet langer tot het arrondissementscommissariaat moeten richten.”.

Natuurpunt stelt voor artikel 7 van het Jachtdecreet als volgt aan te vullen: “Het plan wordt door die ambtenaar en door andere door de Vlaamse Regering aan te wijzen ambtenaren ter inzage gehouden en digitaal openbaar gemaakt.”. De spreker beseft dat dit uiteraard nog moet uitgewerkt worden in het Jachtadministratiebesluit.

2.5. Eendesoornt versus waterwild

Tot slot heeft hij nog een bedenking bij de zogeheten ‘technische aanpassing’ aan artikel 6 van het Jachtdecreet, waar “eendesoornt” is vervangen door “waterwild” om de bestrijding van bepaalde ganzensoorten mogelijk te maken. De impact is natuurlijk veel groter. Het ontwerp zet daarmee de deur open voor de gewone en bijzondere jacht na zonsondergang en voor zonsopgang op een breed scala aan soorten. Als het de bedoeling is alleen bijzondere jacht voor eenden en ganzen mogelijk te maken, moet men dat ook zo in het ontwerp zetten en voor de rest de deur gesloten houden.

3. Vragen

Lydia Peeters argumenteert dat de afschaffing van de vijfjaarlijkse herziening juist een voordeel kan zijn, zoals bleek bij de oplossing van het everzwijnenprobleem in bepaalde regio’s, die uit een goede INBO-studie naar voren kwam. Men kan op die manier immers al vroeger beheersmaatregelen nemen, gesteund op wetenschappelijk onderzoek.

Piet De Bruyn vraagt de bevestiging dat de milieubeweging de herziening van jachtopening en -sluiting aanvaardt op voorwaarde van wetenschappelijke onderbouwing.

Lode Ceyskens begrijpt dat Vogelbescherming een minstens vijfjaarlijkse evaluatie noodzakelijk acht in functie van de toestand van bepaalde soorten, maar gebeurt die vandaag niet veel sneller door de afschotplannen? Hij stelt vast dat alvast INBO daarnaar verwijst.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde wil weten of de regeling voor de bijzondere jacht, die mogelijk in strijd is met artikel 9 van de Vogelrichtlijn, zou kunnen leiden tot een fundamenteel probleem op Europeesrechtelijk niveau.

Wim Van Gils legt uit dat in de discussie binnen de Miniraad twee angsten opdoken bij de partijen rond de tafel: dat er nooit meer een aanpassing zou komen en dat er een om de vijf minuten zou zijn. Natuurpunt gaat ervan uit dat de Vlaamse Regering alleen wijzigt als het pas geeft en er argumenten voor zijn. Die laatste moeten vooral op INBO-gegevens gebaseerd worden, maar dat vindt hij nog onvoldoende terug in het voorliggende ontwerp. Hij wijst er nog wel op dat de mogelijkheid om sneller op een situatie in te spelen, vandaag ook al bestond en niet werd verhinderd door de vijfjaarlijkse herziening. Tussentijdse herziening heeft trouwens effectief plaatsgevonden in de afgelopen regeerperiode. Die taak van het INBO is nog onvoldoende verankerd.

Het klopt dat INBO gegevens uit de afschotplannen verwerkt in zijn rapporten maar er is wel discussie over de controle op deze data, die door de jachtsector worden geleverd. Het is dan ook goed dat INBO ze eens vanuit neutrale, wetenschappelijke

hoek bekijkt, en naast andere bronnen legt. Op zich zijn afschotplannen onvoldoende voor een correct beeld van de situatie.

Nicolas Brackx, juridisch en beleidsmedewerker van Vogelbescherming Vlaanderen, bevestigt dat zijn vereniging bang was om als betrokken partij de garantie te verliezen dat zij om de vijf jaar zou gehoord worden. Ook zij is ervan overtuigd dat INBO zeer goed zijn rol vervult, maar zelfs als het een mandaat krijgt, houden de regelgevende instanties daar niet altijd rekening mee. In de discussie over de vos legde men het advies van INBO naast zich neer. Het blijft dan ook absoluut belangrijk dat de stakeholders op vaste momenten rond de tafel verzameld worden, ook al steken daar fundamentele discussies op.

Hij treedt bij dat de gegevens uit de afschotplannen niet altijd objectief zijn en samen met andere moeten onderzocht worden. Verder zijn er naast wetenschappelijke ook maatschappelijke overwegingen.

Mocht er een procedure zijn op Europees vlak om wat voorligt te toetsen aan de Vogelrichtlijn, zou Vogelbescherming Vlaanderen daar zeer graag op ingaan. Zij bestaat echter niet. Dat neemt niet weg dat bijzondere bejaging een eigenaardig systeem is, dat de strikte toets van artikel 9 niet doorstaat.

Lode Ceysens wil weten waarom de objectiviteit van de afschotplannen in vraag wordt gesteld.

Nicolas Brackx zou graag de jacht objectiever zien dan zich alleen te baseren op vertrouwen. Soms wordt er met cijfers geknoeid om soorten boven de drempel te houden vanaf waar mag gejaagd worden. Het is dan ook belangrijk ook andere gegevensbronnen te raadplegen.

III. Hubertus Vereniging Vlaanderen

1. Uiteenzetting door Hans-Kristof Carême, vertegenwoordiger Hubertus Vereniging Vlaanderen

Hans-Kristof Carême, vertegenwoordiger Hubertus Vereniging Vlaanderen, bespreekt alleen de aan artikel 7 van het Jachtdecreet voorgestelde wijziging, die de Vlaamse Regering in wezen de mogelijkheid verleent de schriftelijke bewijsvoering te veralgemenen. Als een eerste voorbeeld hiervan noemt hij de opvolging van een jachtrechthouder, waarbij al meteen een schriftelijk bewijs moet worden geleverd voor alle percelen in het goedgekeurde jachtplan. De huidige regeling wordt daarmee een uitdoofregeling voor de bestaande plannen. Ieder perceel wordt immers na verloop van tijd aan de regel onderworpen.

HVV vraagt daar niet om en stelt voor het voorstel op dat punt te amenderen en de toepassing te beperken tot gevallen van betwisting tussen twee jachtrechthouders, waarbij de chronologisch tweede jachtrechthouder wordt verplicht schriftelijke bewijsstukken aan te brengen wanneer hij zijn plan indient bij de arrondissementscommissaris. Die regel sluit het meest aan bij de burgerrechtelijke regels inzake bewijsvoering en bewijslast, namelijk dat hij die betwist het bewijs moet aanbrengen.

Jachtplannen zijn ontstaan uit de wens om wildschade op een jachtrechthouder te verhalen. Vandaag zijn ze vooral een instrument in de handhaving, bijvoorbeeld bij de vaststelling van, het onderzoek naar of vervolging van een jachtmisdrijf. De privaatrechtelijke verhouding tussen eigenaar en jachtrechthouder is daar volstrekt vreemd aan. Daarvoor bepaalt hetzelfde artikel 7 dat het verboden is om te jagen op andermans eigendom zonder diens toestemming te hebben verkregen. Men kan dan klacht indienen bij het parket, burgerrechtelijk dagvaarden of een klacht

indienen bij de arrondissementscommissaris. Als het de eigenaar zelf is die dat doet, is het conflict meteen opgelost en heeft de jachtrechthouder geen verweer. De spreker begrijpt dan ook niet wat de schriftelijke bewijsvoering daaraan toevoegt.

Hij onderstreept dat als gevolg van die privaatrechtelijke verhouding een klacht op basis van artikel 7 altijd een klachtmisdrijf is, waar de strafvordering enkel door de burgerlijke partij kan worden geïnitieerd en beëindigd, en niet door het parket. Dit bijvoorbeeld in tegenstelling tot het toebrengen van slagen en verwondingen. De notie 'algemeen belang' is bij het jagen zonder toestemming van de eigenaar zeer miniem. Bovendien heeft de eigenaar toegang tot de jachtplannen, waaraan openbaarheid van bestuur kleeft. Hij heeft immers het vereiste juridische belang. Dat de controle vandaag de dag ook mogelijk is, bewijst het door een vorige spreker geschetste geval in Merelbeke.

Bij een conflict tussen twee jagers gelden zoals gezegd de gewone bewijsregels. Van degene die als eerste zijn plan indiende, schriftelijke bewijsstukken vragen, is een omkering van de bewijslast. De overheid heeft zich niet te mengen in de manier waarop eigenaar en jachtrechthouder tot hun overeenkomst komen. De contractvrijheid geldt ten volle en louter mondeling een overeenkomst sluiten mag. Is de overheid ermee gediend dat omwille van de vereiste van het schriftelijk karakter en de weigerachtigheid van sommige eigenaars hierbij, percelen onbejaagd blijven, meer bepaald in de aanpak van wildschade? Men mag niet vergeten dat een wildbeheerseenheid minstens 1000 hectare moet bejagen, dus meerdere honderden kadastrale percelen en wellicht eigenaars. Met hen allen een overeenkomst afsluiten, is omslachtig, bureaucratisch, tijdrovend, duur en gaat uit van een wantrouwen ten aanzien van de jachtrechthouder. Iemand die zich aanmeldt voor inschrijving in de burgerlijke stand moet toch ook geen eigendomstitel of huur-overeenkomst voorleggen? Een landbouwer moet voor zijn oppervlakteaangifte bij de Mestbank evenmin schriftelijke stukken voorleggen, ook al willen eigenaars misschien ook hier wel nakijken of hun perceel daarop voorkomt. Pas bij overlapping neemt de Mestbank met hen contact op en dat werkt al jaren.

De arrondissementscommissaris van Vlaams-Brabant deelt mee dat er in 2014 twee gevallen van conflicten waren over jachtplannen. In Antwerpen was er sprake van 12 overlappingsen, waaruit de spreker afleidt dat er geen reële behoefte is aan schriftelijke bewijsvoering, wat tijdens een hoorzitting op 23 maart 2012 werd bevestigd door administrateur-generaal Evenepoel van het ANB (*Parl.St.* VI.Parl. 2011-12, nr. 1543/1) wanneer ze besluit "dat de huidige jachtwetgeving voldoet voor het inventariseren van jachtplannen, het oplossen van overlappingsen en het vermijden van conflicten". De spreker concludeert dat artikel 7 van het Jachtdecreet geen wijziging behoeft. Hij vraagt om het voorliggende voorstel te amenderen en de schriftelijke bewijsvoering alleen te vragen in het eerder beschreven geval van een jachtrechthouder die een plan indient dat overlapt met een eerder ingediend plan.

2. Vragen

Hermes Sanctorum-Vandevoorde repliceert dat Hans-Kristof Carême de bewijslast omdraait: iemand die een jager met een geweer op zijn terrein aantreft, moet maar naar de rechtbank stappen. Hij wijst er verder op dat er een verschil is tussen principiële beschikbaarheid ergens op papier en digitale. Wat is er tegen het laatste, behalve dat het misschien geen prioriteit is?

De meldingsformulieren voor bijzondere jacht zijn volgens het lid niet altijd controleerbaar. De aangever moet bijvoorbeeld aangeven hoe groot de schade zal zijn als de bijzondere jacht niet wordt uitgevoerd. Hoe wordt die berekend? Hoe wordt gecontroleerd hoe de aangevinkte preventieve maatregelen ook werkelijk zijn genomen?

Volgens *Piet De Bruyn* heeft iedereen belang bij maximale transparantie, ook de gepassioneerde jager, voor wie hij plaats ziet in Vlaanderen. Het is dan ook vreemd dat de spreker een argumentatie opbouwt tegen schriftelijke bewijsvoering bij overlapping of uitbreiding, terwijl dat juist de jagerij ten goede zou komen volgens hem. Klare afspraken maken goede vrienden en in de 21ste eeuw staan die maximaal op papier, waarbij de decreetgever weliswaar rekening houdt met geplogenheden. De spreker lijkt ook weinig begrip te hebben voor de ergernis die wordt veroorzaakt door percelen die fout werden ingekleurd om aan de jachtdrempel te komen. Iemand die dat vaststelt, moet maar klacht indienen, zegt de spreker. Mag een eigenaar er niet van uitgaan dat op zijn perceel niet gejaagd wordt, tenzij hij daar toestemming voor verleende?

Ingrid Lieten begrijpt niet waarom de spreker zo tegen de schriftelijke bewijsvoering is. Is het zo onoverkomelijk om bij overdracht een vlot beschikbaar model te hanteren met het oog op een eenduidige rechtpositie? Transparantie is de basis van wederzijds vertrouwen.

Lydia Peeters wijst erop dat er naast de schriftelijke, nog vier andere methoden zijn om privaatrechtelijke verbintenissen te bewijzen. Waarom dan hier alles tot die eerste beperken? Het probleem is het zeer rekbare begrip 'in bepaalde omstandigheden'. Dreigt de verplichting van schriftelijke overeenkomsten de werking van de wildbeheerseenheden in het gedrang te brengen?

Tinne Rombouts vraagt toelichting bij de samenwerking met ANB over digitalisering. Wat is de stand van zaken? Worden de jachtrechthouders op dit moment systematisch verwittigd als een perceel van eigenaar wisselt? Zij peilt ook naar de gevolgen voor de aansprakelijkheid voor wildschade als percelen uit een plan vallen. Gaat die dan naar de overheid?

Anne Martens geeft recente cijfers. In 2015 zijn er bij de 41 onafhankelijke jachtrechthouders in West-Vlaanderen 16 overlappingen en bij de 24 wildbeheerseenheden 10. In Oost-Vlaanderen zijn dat er zeker even veel. Er zijn 18 vragen van grondeigenaars over hun perceel in een jachtplan, en 9 keer werd een inzage in het jachtplan aangevraagd.

Hans-Kristof Carême antwoordt dat een jager die met een geweer zonder toestemming over een perceel loopt, een misdrijf begaat en strafbaar is en zowel strafrechtelijke sancties als administratiefrechtelijke sancties kan oplopen, tot en met de intrekking van zijn jachtverlof. Wordt hij veroordeeld voor een jachtmisdrijf, dan moet hij ook zijn jachtexamen opnieuw doen.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde had het over een perceel dat zonder toestemming is opgenomen in het jachtplan. Blijkbaar kan de jager dan in principe het terrein betreden en moet de eigenaar aantonen dat hij geen toestemming gaf. Met vuurwapens moet men toch voorzichtiger omspringen, oordeelt het lid.

Hans-Kristof Carême blijft erbij dat het voor eigenaar volstaat klacht neer te leggen. Wat de jachtplannen betreft, heeft iedere eigenaar het vereiste juridische belang om inzage te vragen voor zijn perceel. Een derde is daar vreemd aan. De administratieve rechtspraak van de Commissie voor de toegang tot bestuursdocumenten oordeelde in minstens twee gevallen dat de openbaarheid moest worden geweigerd om redenen van privacy. Digitalisering zal de toets van de federale privacywetgeving moeten doorstaan. Hij verwacht dat indien iedereen kan weten voor welk terrein wie de jachtrechthouder is, dit een juridisch probleem creëert en de algemene openstelling van deze gegevens niet wenselijk is.

Bijzondere bejaging, die in tegenstelling tot de bestrijding op de voorkoming van schade gericht is, is inderdaad onderhevig aan melding aan het ANB, dat binnen de

24 uur na de melding hetzij niet reageert, de bejaging beperkt of geheel verbiedt. De spreker stelt vast dat het agentschap soms tot in de details nakijkt welke gewassen op welke percelen worden geteeld. Bij een valse aangifte wordt de bijzondere bejaging verboden en proces-verbaal opgesteld.

Wat de vraag naar de maximale transparantie betreft, verzekert hij dat over het algemeen de verstandhouding tussen jagers en andere gebruikers van het buitengebied goed tot heel goed is. Het aantal conflicten is uiterst beperkt. Hij moet er wel andermaal op wijzen dat bejaging van een perceel een privaatrechtelijke verhouding is tussen eigenaar en jachtrechthouder. Derden kunnen geen rechten putten uit het al dan niet bestaan van een overeenkomst tussen beide.

De vraag of door de voorgestelde regelgeving de werking van de wildbeheers-eenheden in het gedrang komt en de vaststelling dat sommige overgangen tussen percelen te smal zijn om er een cirkel met een straal van 25 m in te beschrijven en er dus een aaneengesloten gebied van te maken, waardoor men onder 40 hectare valt en er een totaal jachtverbod ontstaat, terwijl in feite de natuurlijke doorwaadbaarheid een ecosysteem of leefgebied samenhoudt, behandelt hij samen. Volgens hem heeft een streng standpunt ten aanzien van jachtplannen uiteindelijk tot doel jacht onmogelijk te maken. Het gevolg is dan dat niet meer wordt gejaagd, ook bijzondere bejaging onmogelijk wordt en alleen bestrijding overblijft. Vraag is dan wie er bij gebrek aan jachtrechthouder verantwoordelijk wordt gesteld voor wildschade. Het antwoord luidt het Vlaamse Gewest, dus de belastingbetaler.

Op de vraag van mevrouw Lieten antwoordt Hans-Kristof Carême dat de vraag niet luidt waarom HVV geen schriftelijke overeenkomsten wil maar waarom de eigenaars ze niet willen. Tot voor kort konden trouwens ook huurovereenkomsten perfect mondeling gesloten worden.

Hij bevestigt dat HVV en het ANB een schriftelijke overeenkomst afsloten om elkaar alle knowhow ter beschikking te stellen. De vereniging investeerde aanzienlijk in de digitalisering van de jachtplannen voor haar leden en stelt die nu ter beschikking van het Agentschap.

Van eigendomsovergang is de jachtrechthouder niet op de hoogte als noch de vorige, noch de nieuwe eigenaar hem in kennis stelt. Sommige openbare besturen blijven op dat punt in gebreke.

Wim Van Gils spreekt tegen dat de Vlaamse overheid voor jachtschade opdraait indien de percelen te klein worden om te kunnen worden bejaagd. Het ontbreken van een jager brengt niet automatisch eisen ten aanzien van de Vlaamse overheid met zich mee. De aansprakelijkheid van de overheid is immers beperkt tot wildschade uit natuurreservaten en schade door beschermde soorten. In de andere gevallen, waarin er geen jager is, is in principe de jachtrechthouder, zijnde de eigenaar, degene die aangesproken moet worden.

Anne Martens geeft mee dat veel eigenaars aan meerdere jagers schriftelijke overeenkomsten toestaan. Sommige landbouwers zijn geïmponeerd door de gepassioneerde jagers die bij hen langskomen, stelt ze vast. Verder is het bijzonder moeilijk voor een jager om in geval van conflict te bewijzen dat men vroeger jachtrechthouder was, als de andere partij wel een overeenkomst kan voorleggen. Procedures met vermoedens en getuigen maken het moeilijk voor de jachtrechthouder zelf. Zij merkt nog op dat bij eigendomsoverdracht niet noodzakelijk het jachtrecht wordt overgedragen. Dat is immers een persoonlijk recht.

Wilfried Vandaele stelt vast dat HVV de vraag wie op een perceel jaagt, een inbreuk op de privacy noemt, terwijl iedereen wel bij het kadaster kan vragen wie de

eigenaar is. Dat is een merkwaardige inperking van het publieke karakter van de informatie.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde heeft vragen bij de meldingsformulieren voor de bijzondere jacht. Worden ze altijd naar waarheid ingevuld, bijvoorbeeld wat de preventieve maatregelen uit de Code van Goede Praktijk betreft? Hij weet alvast dat de controle steekproefsgewijs verloopt.

Piet De Bruyn dacht ook dat er andere interpretaties van de privacywetgeving waren dan die van HVV, maar laat dat gevecht aan de juristen. Belangrijker evenwel dan de vraag wie het jachtrecht houdt, is de vraag of een gebied is ingekleurd in een jachtplan. De ontsluiting daarvan is relevant voor elke gebruiker van het buitengebied, waarbij hij de jeugdbeweging als voorbeeld geeft. Wat de vergelijking met de domicilie betreft, wijst hij erop dat de bewoning wel degelijk ter plaatse vastgesteld wordt door de overheid. In die context is het vragen van een bewijs van jachtrecht niet verregaand.

Lode Ceysens denkt dat de bejaging van een bepaald perceel door bepaalde jagers niet gemakkelijk digitaal vast te leggen is, maar wel of het in een jachtplan zit.

Hans-Kristof Carême bestrijdt dat de eigenaar als jachtrechthouder altijd verantwoordelijk is voor wildschade. Hij is niet aansprakelijk als de Vlaamse wetgeving hem verbiedt om te jagen. Als hij toch daarvoor wordt gedagvaard voor een burgerlijke rechtbank, kan hijzelf het Vlaamse Gewest in tussenkomst en vrijwaring dagvaarden opdat het alsnog voor vergoeding instaat, waarmee de aansprakelijkheid van de eigenaar wordt afgeschermd. Hij vraagt ook aandacht voor het onderscheid tussen de administratieve vergoeding op grond van het Soortenschadebesluit en de gemeenrechtelijke aansprakelijkheid.

Hoe spreekt de arrondissementscommissaris zich uit als de ene jachtrechthouder de rechtsgeldigheid van de schriftelijke overeenkomst van de andere betwist? Volgens de spreker kan hij dan niets anders dan de procedure opschorten en een uitspraak van de burgerlijke rechtbank afwachten, wat in eerste aanleg en beroep samen vijf tot zes jaar in beslag neemt. Dat doet hem betwijfelen dat het schriftelijk bewijs een vereenvoudiging is en maakt volgens hem de hele regeling zelfs onuitvoerbaar.

Wat hij zei over de privacy was gebaseerd op twee uitspraken van de Commissie voor de toegang tot bestuursdocumenten, die te raadplegen zijn op het internet.

Verder bevestigt hij dat jagers in het algemeen consciëntieus de Code van Goede Praktijk toepassen. Zij hebben alle belang bij een correcte melding aangezien de dag van vandaag op hun vingers wordt gekeken en zij beseffen dat zij zich blootstellen aan strafrechtelijke vervolging als zij de administratieve verplichtingen niet naleven. Voor cijfers daarover verwijst hij naar het Agentschap voor Natuur en Bos.

De vragen over de toegankelijkheid voor gebruikers van het buitengebied hebben minder te maken met het Jachtdecreet dan met openbare orde en veiligheid en de wapenwetgeving. Daarmee komt men op de bevoegdheidsdomeinen van gouverneurs en burgemeesters. In de praktijk ziet men dat jagers zelf met de gemeenten contact nemen om bijvoorbeeld data van drijfjachten aan te kondigen. Jagers maken ook gebruik van signalisatie. Volgens hem zijn zij zich er goed van bewust dat ze conflicten met andere gebruikers moeten vermijden.

De overheid beschikt al tientallen jaren over het jachtplan als controlemogelijkheid om na te gaan of ergens gejaagd wordt en door wie. Eventueel zou hij er zich nog kunnen bij aansluiten dat men in Vlaanderen een digitaal jachtplan maakt waarop men kan nagaan of ergens wordt gejaagd of niet, maar zonder dat men daarom de

identiteit moet kunnen controleren. Opnieuw verwijst hij naar de wet op de privacy. Sommige jagers die met alles in orde zijn, willen uit angst voor negatieve reacties toch verborgen houden dat ze jagen, stelt ook hij vast.

Piet De Bruyn informeert naar de stand van zaken in de procedure die HVV bij de Raad van State initieerde over de schriftelijke bewijsvoering.

Wilfried Vandaele blijft erbij dat men bij het hypotheekkantoor kan vernemen wie eigenaar is van een perceel. Dat is een kwestie van openbaarheid en tegenstelbaarheid. Privacy is hier niet op zijn plaats.

Hans-Kristof Carême verwijst andermaal naar de rechtspraak van de genoemde Commissie voor de toegang tot bestuursdocumenten. In het beroep tot nietigverklaring bij de Raad van State adviseert het auditoraat om de bestreden beslissing nietig te verklaren omdat de onwettigheid ervan vaststaat.

IV. Landelijk Vlaanderen

1. Uiteenzetting door Philippe Casier, voorzitter Landelijk Vlaanderen

Philippe Casier, voorzitter Landelijk Vlaanderen, legt uit dat dit de vereniging is van land-, bos- en natuureigenaars in Vlaanderen. Hij bespreekt alleen artikel 4 van het ontwerp over de schriftelijke bewijzen, vanuit het standpunt van de eigenaars, van wie hij onderstreept dat die het zeker niet over alles eens zijn. Hij pleit voor gezond verstand en pragmatisme.

1.1. Jachtrecht

Jachtrecht is een deel van het eigendomsrecht en aangezien de beperking ervan een beperking van eigendom is, moet die volgens de regels van het Burgerlijk Wetboek en het eerste protocol van het EVRM verlopen, met name de toets van de evenredigheid en eventuele compensatie. Een eigenaar gebruikt zijn recht of niet, en kan het gebruik aan een derde laten of verpachten. De beslissing over het jachtrecht ligt bij de eigenaar en niet bij gebruiker, pachter of jager.

1.2. Jachtcontract

Een jachtcontract is een materie van het burgerlijk recht, dat de relaties tussen burgers regelt. De jachtpacht en de modaliteiten ervan zijn geen sectorale aangelegenheid. Andere doelgroepen zijn niet betrokken bij de contracten tussen eigenaars en jagers. De eigenaar die niet wil dat er gejaagd wordt op zijn percelen, heeft een wettelijk voorziene bescherming via rechtbanken voor uitspraken en desgevallend schadevergoeding. De finaliteit is respect voor eigendom. De administratie heeft daarin geen toegevoegde waarde.

Een jachtpacht is een zeer onstabiel contract zonder specifieke vorm, en kan enkel een akkoord zijn. De duur is precair en het contract kan altijd gewijzigd worden. Eigenaars zijn soms talrijk met veel mede-eigendom, vruchtgebruik en minderjarigen, en vertoeven bovendien vaak op afstand en in het buitenland. Er wordt vaak verkocht en gekocht en erfgenamen duiken op zonder regel voor kennisgeving.

Een jachtrevier bevat veel versnipperde eigendom van enkele hectaren. Het Jachtdecreet voorziet een minimale oppervlakte. Goed beheer vraagt aaneengesloten oppervlakte en elke enclave belet coherent jachtbeheer en jachtpraktijk. De mobiliteit van wild en predators vereist dat jacht ten minste op jachtrevierniveau wordt beheerd.

Jachtpacht is typisch een afspraak op het platteland waar veel relaties at arm's length worden gesloten. Partijen zijn niet geneigd om andere vormen te gebruiken. Een voorbeeld is de landpacht: alhoewel een quasi overdracht van zakelijk recht met veel gevolgen op lange termijn, is zij meestal niet geschreven. Dat geldt ook voor de kortetermijntoegankelijkheid: waar wandelaars gebruikmaken van private wegen is dit ook niet onderworpen aan geschriften.

1.3. Wat vragen landeigenaars?

De landeigenaars vragen hun grondwettelijke rechten te vrijwaren, een werkbaar en stabiel systeem te behouden, evenals de aloude relaties op het platteland, en de jacht op een eenvoudige manier mogelijk te houden, onder andere voor het goede beheer van de fauna, dat zij meestal zelf op perceelniveau niet kunnen uitvoeren, maar ook om de kosten niet te hoeven dragen van eventuele wildschade of bestrijdingsinitiatieven door derden te ondergaan.

Zij moeten altijd het jachtrecht kunnen toezeggen of afzeggen. Zij kunnen nog altijd vrijwillig een geschreven contract afsluiten maar willen niet meegetrokken worden in de jachtpraktijk.

1.4. Het Jachtdecreet

Het Jachtdecreet regelt niet het al dan niet mogen gebruiken van het wettelijke jachtrecht, want dat hoeft niet gerechtvaardigd te worden. De spreker verwijst naar de Grondwet en het Burgerlijk Wetboek. Het decreet geeft wel een wettelijk kader waarin de jager het kan gebruiken met mogelijke beperkingen die dan aan de principes moeten voldoen. Dit kader bevat veiligheid, natuurbehoud, dierenwelzijn, samenwerkingen, handhaving en nog andere punten.

1.5. Jachtplan

Een neergelegd jachtplan met de perimeter voor ieder jachtterrein is een administratieve verplichting voor het controleerbaar maken van de jachtterreinen en ook om aan belanghebbenden toe te laten middels planinzage na te gaan wie in het gebied jaagt. Voor die doelen is de bepaling van de perimeters van de verschillende, individuele jachtrevieren van belang. De perceelgegevens in het plan zelf zijn niet of van veel minder belang.

Wildbeheereenheden zijn nuttige structuren voor het vrijwillig groeperen van terreinen waarbij grensconflicten, zichtbaar aan de hand van het plan, geregeld kunnen worden.

1.6. Nieuwe bepalingen

Het Jachtdecreet bepaalt in artikel 7 dat bij betwistingen over jachtrecht het schriftelijk akkoord van de eigenaar primeert, wat men wil veranderen in schriftelijke bewijzen. Het Jachtbesluit voorziet in bepalingen over geschreven bewijzen bij planuitbreiding of planaanpassing, maar daarvoor bestaat volgens de Raad van State onvoldoende decretale basis. Daarom wil men dit a posteriori regulariseren.

De Vlaamse Regering zou de delegatie krijgen om bij jachtplannen schriftelijke bewijzen op te opleggen. Maar de woorden 'in sommige gevallen' zijn bijzonder onduidelijk. De discussie over jacht op regeringsniveau is gevoelig, met wisselende uitslag en compromissen. Dat is ook te zien in het advies van de Minaraad, waar Landelijk Vlaanderen zijn standpunt heeft gegeven. Het gevolg is beschikkingen die onduidelijk, interpreteerbaar, ingewikkeld en moeilijk werkbaar zijn of steeds verder kunnen gaan.

De bepaling van het besluit lijkt eigenlijk op een compromis. De commentaren van de memorie van toelichting tonen aan dat de zaak ver van duidelijk is. Het bestaande decreet heeft het over "betwistingen"; het besluit over "uitbreidingen" en "aanpassen" van een plan. Het ontwerp van decreet heeft het ook over het "neerleggen" ervan.

Hierdoor worden eigenaars bij het opmaken van die plannen en de debatten over jacht betrokken. De regeling en de gevolgen zouden afhangen van de politieke conjunctuur.

Het parlement kan evalueren of de doelstellingen kunnen bereikt worden zonder verdere complicaties die naar een patstoestand kunnen leiden met ongewenste effecten. Landelijk Vlaanderen heeft in zijn advies gesteld dat de nieuwe bepaling niet nodig is en enkel kan leiden tot verdere last en beperkingen. Om aan de Raad van State een antwoord te geven volstaat het om de beschikking van het besluit, waarvan het nut niet aangetoond is, aan te passen. Dit zou ook vermijden dat de administratieve last sterk verhoogt.

1.7. Administratieve last

Jacht is een marginale activiteit die niet te veel middelen van de overheid kan verrechtvaardigen. Die beperkte middelen moeten gebruikt worden voor jacht-aangelegenheden en niet voor burgerlijke administratie. Het bijhouden door een controlerende administratie van plannen met schriftelijke bewijzen van honderden contracten die steeds veranderen, met wisselende en broze relaties, is een onmogelijke zaak en eigenlijk niet nodig. Indien de gegevens niet permanent accuraat zijn, is de rechtszekerheid ook zoek. De politieke afspraken mikken op administratieve vereenvoudiging met besparingen en niet op een nog zwaardere administratieve last.

De last van wildschade en bestrijding door de overheid laten dragen is niet zuinig als betalende vrijwilligers het willen doen. Hoe wil men schriftelijke bewijzen vragen als de jager deel is van een grote familiale relatie als eigenaar? Zal men notariële aktes vragen? En wat met vennootschappen?

1.8. Probleem

De vrijheid van de eigenaar om al dan niet het jachtrecht aan een derde te pachten, moet bestaan. Daarvoor moet hij kunnen weten of bij hem onrechtmatig wordt gejaagd en door wie. Het is praktisch onmogelijk dit met geschreven contracten sluitend te maken tegen aanvaardbare administratieve, financiële en maatschappelijke kosten.

De beslissing of geschriften nodig zijn in de burgerlijke contracten moet bij de wetgevende macht blijven, die burgerlijke zaken kan regelen zonder delegatie dan wel met een zeer nauwkeurige delegatie, wat hier niet het geval is. De geschillen tussen jagers moeten niet geregeld worden ten koste van de eigenaars, die niet betrokken zijn.

1.9. Regeling voor het jachtrecht

Het huidige artikel 7 van het decreet omtrent het schriftelijk bewijs geldt bij geschillen en betreft enkel de jagers, niet de eigenaars. De eigenaar weet zelf met wie hij gecontracteerd heeft. De huidige combinatie van geschreven contracten, mondelinge contracten of passief gedoog is voor hen bevredigend. Dit is ook zo voor de toegankelijkheid. Zij vragen ook niet aan een wandelaar om een geschreven toestemming om op een privaat terrein te wandelen. De eigenaar moet het recht hebben om vanuit de informatie uit de jachtplannen te weten wie het jachtrevier

beheert. Hij kan dan zijn jachtpachtrelatie regelen, kan een beroep doen op rechtbanken en moet altijd kunnen vragen zijn percelen als onbejaagbaar te laten registreren. Het plan kan een perimeter aanduiden met in bijlage een lijst van dergelijke onbejaagbare percelen. De lijst kan gewijzigd worden zonder telkens het hele plan te wijzigen.

1.10. Geschillen tussen jagers

Geschillen tussen jagers worden door de rechtbanken geregeld, maar bestaande geschreven bewijzen kunnen van nut zijn, ook voor de overlappings van jachtplannen. Maar hierin wordt ook al door het huidige decreet voorzien. Hierbij, zoals in de andere bepalingen van het Jachtdecreet, zijn eigenaars niet betrokken, maar ze vrezen wel door alle soorten tussenkomsten meegetrokken te worden in lokale of ideologische geschillen.

1.11. Besluit

De spreker vat samen. De eigenaars vragen de delegatie die voorgesteld wordt in artikel 7 niet door te voeren maar wel het besluit aan te passen. Indien men daar niet voor kiest, moet men heel nauwkeurig omschrijven wat men wil. De eigenaars van percelen moeten de nodige informatie over de lokale jager krijgen en hun beslissing kunnen doorvoeren. Als medecontractant willen eigenaars niet betrokken worden in geschillen tussen jagers noch al dan niet rechtstreeks tussenkomen in de opstelling van jachtplannen. Zij willen niet verantwoordelijk worden voor eventuele wildschade.

2. Vragen

Hermes Sanctorum-Vandevoorde wil weten of in het bosrijke natuurgebied waar hij gaat wandelen, gejaagd wordt. Mag hij dat digitaal nakijken of zijn daar bezwaren tegen?

Lode Ceyskens vraagt of een meerder- of minderheid van de eigenaars die vandaag geen tegenstanders van de jacht zijn – voor een stuk zelfs integendeel – zullen terugdeinzen zodra daar een schriftelijke overeenkomst voor nodig wordt. Is de spreker voorstander van de raadpleegbaarheid van de opname van een perceel in een jachtplan of ook van de identiteit van de jager?

Philippe Casier bevestigt dat eigenaars moeten kunnen weten wie waar jaagt en waar ze dat kunnen te weten komen. Bij welke instantie dat is, moet door het besluit bepaald worden. In welke vorm die informatie beschikbaar wordt gesteld, is ook te bepalen. Hij onderstreept wel dat de eigenaars niet willen meegesleept worden in wat hij lokale of ideologische geschillen noemt. Ofwel kennen ze iedereen en willen ze niet voor een keuze geplaatst worden ofwel wonen ze op afstand en kennen de lokale situatie niet. Net daarom willen ze ook vaak niet tekenen. Hij is bang dat digitale toegankelijkheid tot spelletjes zal leiden en de rust op het platteland zal verstoren. Kleine eigenaars willen liever niet tekenen, ze tekenen immers niet wanneer zij niet goed de draagwijdte kunnen inschatten en zijn daarom achterdochtig. Voor grotere zijn contracten minder een probleem.

Gaat een meerderheid of minderheid een schriftelijke overeenkomst willen? Mogelijks de helft maar volgens hem ligt eigenlijk het probleem bij de eigenaars van wie het terrein te klein is om zelf te jagen en bij wie onduidelijk is of ze toch verantwoordelijk gesteld kunnen worden.

De spreker is van oordeel dat door de vaagheid van de formulering de delegatie aan de regering te breed is. Als er, onder druk van de administratie, bij elke uitbreiding schriftelijke bewijzen moeten komen, kan de daaruit volgende versnippering

uiteindelijk in de praktijk leiden tot een jachtverbod, waarschuwt hij. Hij denkt niet dat dit de bedoeling is.

Piet De Bruyn onderstreept dat niet de administratie maar de minister het ontwerp heeft ingediend.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde begrijpt dat de eigenaars niet willen meegesleept worden in het jachtdebat en afstand willen houden. Anderzijds bestaat de omgeving uit meer dan alleen jagers. Mensen met kinderen willen weten of ergens gejaagd wordt. Is dat geen terechte zorg?

Philippe Casier heeft geen probleem met de kennisneming over het jachtplan. Hij vraagt alleen dat die kennis niet gebruikt wordt voor andere doeleinden. Hij herinnert eraan dat het de regering was die de schriftelijke bewijsvoering uitbreidde van geschillen tot wijzigingen, zonder decretale basis. Het parlement moet dit nu rechte trekken maar breidt het nog verder uit tot het neerleggen van de plannen. Men gaat elke keer een stap verder, maar weet niet waar dat eindigt. Hijzelf vreest dat men daardoor op termijn de jacht onmogelijk wil maken, wat een inperking is van het eigendomsrecht en wat eigenaars niet willen.

Hans-Kristof Carême herhaalt dat de vraag van de heer Sanctorum-Vandevoorde buiten het Jachtdecreet valt en de wapenwetgeving betreft. Dat is een exclusieve federale bevoegdheid.

V. Boerenbond en Algemeen Boerensyndicaat

1. Uiteenzetting door Rudy Gotzen, juridisch adviseur Boerenbond

Rudy Gotzen, Boerenbond, wijst erop dat de landbouw, die het grootste deel van de Vlaamse oppervlakte inneemt, feitelijk en objectief te maken heeft met wildschade. Een goede samenwerking met de jagerij is essentieel om schade te voorkomen. De overheid moet de jachtmogelijkheden voldoende breed open laten, zodat de jagers aan verantwoord wildbeheer kunnen doen.

Bij betwisting over de houder van het jachtrecht is het gebruik van een schriftelijk akkoord van de grondeigenaar nodig. Een algemene plicht om een schriftelijke toestemming te hebben van de eigenaar is uit den boze. Dit gaat immers leiden tot gronden waar niet meer gejaagd wordt, gezien in vele gevallen de gronden in onverdeeldheid zijn en gelet op de fiscale reflex van vele mensen. De landbouw draagt de gevolgen van de wildschade, die bijvoorbeeld voor de houtduif oploopt van 60% tot 100%. De hele grondwitloofteelt van Vlaams-Brabant is ondertussen verplaatst naar Waals-Brabant om die reden.

Voor die cultuurvolgers die zich gemakkelijk verspreiden, is een goede juridische onderbouwing van de bijzondere jacht van belang, naast de gewone jacht die de wildstand op een redelijk niveau houdt, de algemene preventiemaatregelen in de Code van Goede Praktijk en de bestrijding bij schade op een specifiek perceel. Die bijzondere jacht kan niet alleen op maar ook in een straal rond bedreigde percelen. Vandaar het belang van een decretale regeling hiervoor.

2. Uiteenzetting door Hendrik Vandamme, voorzitter Algemeen Boerensyndicaat

Hendrik Vandamme, Algemeen Boerensyndicaat, bevestigt dat de presentatie van Rudy Gotzen een gezamenlijk standpunt vertolkt. Hij onderstreept nog dat uiteindelijk de land- en tuinbouwer opdraait voor de schade. Dit mag in de discussie niet uit het oog verloren worden.

3. Vragen

Hermes Sanctorum-Vandevoorde vraagt of hij uit het pleidooi voor de bijzondere jacht mag afleiden dat de landbouwers weinig heil verwachten van de Code van Goede Praktijk.

Lode Ceysens vindt het goed dat de preventieve maatregelen zijn vastgelegd, terwijl dat vroeger altijd een discussiepunt was. Hoe worden ze door de landbouw geëvalueerd? Afwijkingen van de jacht worden in heel Europa aangevraagd ter voorkoming van schade. Is de bijzondere jacht probater dan de bestrijding?

Lydia Peeters begrijpt dat de landbouwschade reëel is en de bijzondere bejaging nodig. Hoe staat de hedendaagse landbouwer tegenover schriftelijke contracten?

Rudy Gotzen vindt de code een stap vooruit, die een aantal dingen in heel Vlaanderen duidelijk maakt. Feitelijk is echter gebleken dat preventie niet voldoende is voor dergelijke schade als te veel dieren opduiken. Men kan niet elk perceel afsluiten met een hek, waar bovendien vogels zich weinig aan gelegen laten. Op den duur zijn dergelijke maatregelen niet meer werkbaar. Volgens de professor wennen veel dieren ook snel aan afschrikking en zit er niets anders op dan er af en toe één echt neer te schieten. Het effect van de bijzondere bejaging werkt een hele tijd na en is eigenlijk een soort preventie met vuurwapens, stelt hij.

Schriftelijke contracten hebben voordelen maar zijn niet altijd haalbaar. Sommigen hebben thuis geleerd nooit iets te ondertekenen en met hen moet men willens nillens mondelinge afspraken maken. Die zijn voor het Burgerlijk Wetboek 100% geldig. Basis van de Code Napoléon is de wilsovereenstemming, waaraan het schriftelijke akkoord alleen bewijswaarde toevoegt. Daarnaast zijn er heel wat gronden met verschillende mede-eigenaars en aanslepende successies, met alle praktische consequenties van dien.

Hendrik Vandamme vraagt of alles wat mensen overeenkomen, moet geregistreerd worden. Bij heel veel mensen op het platteland is een woord een woord. Naast de lijntjes kleuren bij het opmaken of doorgeven van plannen, noemt hij des mensen, al betekent dat niet dat hij dat goedkeurt. Ongeveer 70 tot 75% van de landbouwers is pachter. Waar ze zelf eigenaar zijn, doen ze wat ze willen en geven ze de jacht in beheer aan iemand anders of zijn ze zelf betrokken partij.

De Code van Goede Praktijk kwam er na heel veel overleg maar het wild went aan geluidskanonnen. Als het niet meer lukt, doet men een beroep op de jager. Bestrijding kan pas achteraf, terwijl een zwerm duiven op een paar uur tijd een veld oppeuzelt. De jager moet ook vroeg uit de veren en veel geduld oefenen in dergelijke gevallen.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde kan er inkomen dat men preventieve maatregelen moet afwisselen en dat de code nog niet af is. De bijzondere bejaging kan echter ook een averechts effect hebben. Wetenschappelijke documentatie toont aan dat de preventieve jacht op de vos het probleem heeft verergerd. Het afschieten van dieren blijft de laatste optie.

Rudy Gotzen repliceert dat er een verschil is tussen soorten. Vossen zijn heel specifiek met hun territoria. Eén houtduif neerschieten van de vijftig die neerstrijken op een veld, is iets anders.

Tinne ROMBOUTS,
voorzitter

Lode CEYSSENS,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

ANB	Agentschap voor Natuur en Bos
AWV	Agentschap Wegen en Verkeer
BBL	Bond Beter Leefmilieu
EVRM	Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden
HVV	Hubertus Vereniging Vlaanderen
INBO	Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek
Minaraad	Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen